

Zpráva o činnosti kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2017 do září 2018

Zpráva o činnosti kontrolní rady (dále také KR GA ČR, nebo KR) Grantové agentury České republiky (dále jen GA ČR) předkládaná Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále jen PS PČR) shrnuje činnost KR za uplynulých dvanáct měsíců, tedy za období od října 2017 do konce září 2018. Byla i tentokrát zachována struktura předchozí předkládané Zprávy o činnosti KR z října 2017. Tato zpráva je rozšířením a aktualizací dílčí zprávy předložené v dubnu 2018 a pokračuje v započaté struktuře včetně konkrétních údajů a jejich analýze.

Působnost, složení a zasedání KR

KR je kontrolním orgánem, který byl ustanoven zákonem č. 110/2009 Sb., měnícím zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, podle § 36, odst. 7 tohoto zákona. V rámci svého legislativního zadání KR GA ČR ve smyslu znění odst. 6, § 36 zákona č. 130/2002 Sb. kontroluje legitimitu a regulérnost rozdělování finančních prostředků GA ČR a hospodaření s majetkem státu, k němuž má GA ČR příslušnost hospodaření. Dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů, případně dílčích nebo závěrečných zpráv o řešení projektu. Mimo to je KR orgánem, který může v důležitých případech předkládat stanoviska předsednictvu GA ČR.

Kontrolní rada má mít deset členů, které z řad odborníků jmenuje PS PČR na návrh právnických osob zabývajících se výzkumem a vývojem. Funkční období členů KR GA ČR je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě období po sobě následující. KR GA ČR také předkládá dvakrát ročně PS PČR výroční zprávu o své činnosti (tzv. dílčí, průběžnou zprávu v květnu a souhrnnou zprávu v listopadu).

V uplynulém období KR pracovala v téměř plném personálním obsazení devíti členů. K 30. květnu 2018 se stal prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc. členem předsednictva GAČR, proto přestal být členem KR GAČR. Jeden člen KR začne pracovat od října 2018, do plného počtu členů kontrolní rady zbývá jmenovat ještě jednoho člena.

Složení KR k 30. 9. 2018:

prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc. (předsedkyně)
 prof. Ing. Mária Režňáková, CSc. (místopředsedkyně)
 prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.
 prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.
 prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.
 prof. Ing. Jan Roda, CSc.
 prof. RNDr. Omar Šerý, Ph.D.
 Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D.

Ve sledovaném časovém období uskutečnila KR celkem šest zasedání – konkrétně v termínech 19. října 2017, 13. prosince 2017, 30. ledna 2018, 17. dubna 2018, 31. května 2018 a 19. září 2018. Jednání KR probíhala v prostorách sídla GA ČR na Evropské třídě v Praze 6 (s výjimkou výjezdního zasedání 17. dubna 2018). Mimo tato zasedání jsou členové KR pravidelně v kontaktu formou elektronické komunikace.

Ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR vykonávala KR GA ČR dohled nad činností celé GA ČR. Zasedání KR GA ČR se pravidelně účastnila předsedkyně GA ČR RNDr. Alice Valkárová, DrSc. Dále byla na zasedáních přítomna ředitelka Kanceláře GA ČR Ing. Lada Knetlová a vedoucí úseku kontroly Ing. Martina Vondráčková. Předsedkyně GA ČR a ředitelka Kanceláře GA ČR podávaly informace o aktuální činnosti GA ČR; zároveň obdržely od členů KR přímé informace o zjištěných problémech jak ve finanční, tak i procesní oblasti systému grantové podpory základního výzkumu. Na druhou stranu se předsedkyně KR GA ČR pravidelně zúčastňovala zasedání předsednictva GA ČR (včetně vystoupení na rozšířeném výjezdním zasedání předsednictva v listopadu 2017). Vzájemná informovanost obou stran mezi vedením GA ČR a KR (a naopak) přispívá k řešení aktuální situace a pomáhá řešení případných problémů.

Dohled nad činností a kontrola rozdělování finančních prostředků

Podporované projekty GA ČR se dělí do pěti skupin, tak jako v předchozích obdobích:

1. **standardní grantové projekty** (podpora projektů **základního výzkumu** bez dalších omezujících podmínek, tento typ projektů podporuje GA ČR od svého vzniku, od roku 1993). Téma projektu volí navrhovatel, délka trvání projektů je zpravidla 3 roky. Návrh je přijat k řešení, pokud splňuje všechny podmínky

definované zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a podmínek definovaných v zadávací dokumentaci. Při posuzování a hodnocení návrhů projektů jsou hlavními kritérii originalita a kvalita návrhu projektu, dále odborné předpoklady navrhovatele dosáhnout deklarovaného cíle a také přiměřenost nákladů (toto kritérium bylo dříve dosti opomíjeným momentem, avšak v posledních několika letech se – i díky důsledné péči GA ČR a jeho kontrolních orgánů – stalo zcela přirozenou součástí hodnocení). Standardní projekty tvoří stále nejpočetnější skupinu podporovaných grantových projektů základního výzkumu.

2. **juniorské grantové projekty** na podporu mladých a začínajících vědeckých pracovníků jsou stále ještě poměrně novou kategorií soutěže, vyhlášena byla poprvé v roce 2014. Návrhy mohou být ze všech oblastí základního výzkumu, délka trvání projektu je maximálně 3 roky. Tento typ grantů by měl vést především k budování vědeckých týmů pod vedením mladých odborníků s úspěchem v mezinárodním měřítku (např. ERC) vybavených patřičným vědeckým zázemím pro řešení základního výzkumu mezinárodního významu. Prozatím se tento trend potvrzuje.
3. **postdoktorské projekty** na podporu mladých a začínajících vědeckých pracovníků (ukončeny v roce 2018 poslední projekty, které byly přerušeny z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené).
4. **mezinárodní grantové projekty** určeny na:
 - podporu projektů základního výzkumu na základě bilaterálních dohod GA ČR se zahraničními grantovými institucemi, zejména s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Science Council of Taiwan (MOST) a National Research Foundation of Korea (NRF);
 - podporu projektů základního výzkumu hodnocených na principu „*Lead Agency*“ (LA), ve spolupráci s Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF), Rakousko.

Podmínkou poskytnutí podpory mezinárodnímu projektu ze strany GA ČR je jeho schválení oběma národními poskytovateli.
5. **projekty na podporu excellence** v základním výzkumu. Účelem poskytování podpory na tento typ projektu je podpora multidisciplinárních projektů špičkového základního výzkumu pro několik vědeckých týmů, které nelze financovat v rámci standardních grantových projektů GA ČR (pouze v minulosti udělené projekty, nové soutěže se již nevyhlašují).

Vzhledem k tomu, že úkolem KR je kontrolní činnost zaměřená na **dodržování zadávací dokumentace a pravidel soutěže** GA ČR, byly rozděleny jednotlivé vědní oblasti a panely nikoliv podle odborností členů KR (tu zajišťuje činnost panelů

a oborových komisí), ale podle vnitřní dohody členů KR. K zajištění kontrolní činnosti KR GA ČR jsou proto jednotlivé vědní oblasti přiděleny takto:

- úsek technických věd:

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc. (do 29. 5. 2018)

prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.

- úsek věd o neživé přírodě:

prof. Ing. Jan Roda, CSc.

- úsek lékařských a biologických věd:

prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.

prof. RNDr. Omar Šerý, Ph.D.

- úsek společenských a humanitních věd:

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.

Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D.

- úsek zemědělských a biologicko-environmentálních věd:

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.

Je však možné (v případě potřeby) vzájemné zastupování, a tudíž kontrolní činnost napříč panely a oborovými komisemi (nutnost i vzhledem k počtu členů KR ve vztahu k počtu zasedání panelů či oborových rad).

Kontrolní činnost KR je daná **harmonogramem vyhlášení a hodnocení** veřejných soutěží na podávání projektů. Průběh celé veřejné soutěže GA ČR je pro následující rok stanoven a prochází jednotlivými fázemi: nejprve je veřejná soutěž GA ČR **vyhlašována** zpravidla s termínem uzávěrky na přelomu března a dubna. V následujících dvou měsících probíhá nejprve **kontrola náležitostí** předložených návrhů projektů a bezprostředně potom navazuje **první fáze hodnocení** návrhů projektů. V ní probíhá na úrovni panelů výběr zpravodajů a zahraničních oponentů. Důležitou součástí této fáze posuzování je zajištění dostatečného počtu nezávislých odborných posudků. Následuje **důkladná diskuse na úrovni panelů a zastavení hodnocení** nejslabších návrhů projektů. V dalším kroku – ve **druhé fázi** – následuje **určení finálního pořadí** návrhů projektů na úrovni jednotlivých oborových komisí, které pak doporučí návrhy projektů pro financování. **Předsednictvo GA ČR pak definitivně rozhoduje o financování** grantových projektů. Hodnocení dílčích a závěrečných zpráv o řešení projektů probíhá v měsících únor a březen nejdříve

na úrovni hodnoticích panelů, pak na úrovni oborových komisí. Závěrečné stanovisko k návrhům hodnocení projektů vydává předsednictvo.

KR GA ČR se věnuje **kontrole činnosti panelů** (podle výše uvedeného rozdělení členů KR GA ČR), průběhu **hodnocení návrhů** grantových projektů v hodnoticích panelech a také i procesu **hodnocení dosažených výsledků** při řešení jednotlivých grantových projektů. KR GA ČR **v případě nutnosti** upozorňuje členy odborných orgánů na opomenutí nebo nedostatky, které se vyskytovaly při hodnocení projektů. Ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR je důležitá i **kontrola využívání přidělených finančních prostředků** v souladu s návrhy projektů i zadávací dokumentací (schválení přesunů finančních prostředků při opodstatněné změně v postupu řešení projektu).

V uplynulém období (od října 2017 do září 2018) došlo ke všem činnostem odborných a řídicích orgánů GA ČR. Jednalo se zejména o následující zasedání odborných panelů, oborových komisí a předsednictva GA ČR:

- **Druhá fáze hodnocení žádostí o udělení grantů GA ČR, která probíhala v měsících říjnu až listopadu 2017**

Kontrolní rada může potvrdit, že celý proces výběru grantů a jejich hodnocení probíhal **standardním způsobem**. Hlavní úlohu ve výběru mají **odborné panely**, které musí po zhodnocení všech návrhů projektů stanovit ve druhé fázi hodnocení pořadí návrhů projektů v rámci každého panelu. **Oborové komise** pak stanovují pořadí návrhů projektů v rámci dané vědní oblasti. **Definitivní** výběr financovaných projektů je proveden **předsednictvem** GA ČR v součinnosti s předsedy a místopředsedy všech oborových komisí.

Je možné konstatovat, že i v tomto sledovaném období byla vždy respektována doporučení panelů a oborových komisí, která vznikala na zasedáních jako výsledek dohody všech jejich členů. **Výsledky celého procesu** hodnocení shrnují následující tabulky¹:

Všechny tabulky této zprávy jsou koncipovány tak, aby bylo možné srovnání s předchozími obdobími a údaji v předchozích zprávách – je zpracováno podle stejného klíče.

Standardní projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	359	357	94	26,3
vědy o neživé přírodě	417	417	115	27,6
lékařské a biologické vědy	296	296	78	26,4
společenské a humanitní vědy	692	689	181	26,3
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	303	303	80	26,4
celkem	2067	2062	548	26,6

Juniorské projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	38	37	10	27,0
vědy o neživé přírodě	81	80	23	28,8
lékařské a biologické vědy	56	52	14	26,9
společenské a humanitní vědy	41	38	8	21,1
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	47	44	13	29,5
celkem	263	251	68	27,1

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Počet všech návrhů	Počet posuzovaných návrhů	Počet financovaných projektů	Úspěšnost [%]
technické vědy	24	24	2	8,3
vědy o neživé přírodě	29	28	9	32,1
lékařské a biologické vědy	11	11	4	36,4
společenské a humanitní vědy	8	8	1	12,5
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	6	5	4	80,0
celkem	78	76	20	26,3

LA granty

Na základě rozhodnutí předsednictva rakouské grantové agentury Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF) nebylo možné podávat návrhy rakousko-českých projektů základního výzkumu s počátkem řešení v roce 2018.

V prosinci 2017 byla vyhlášena nová společná výzva na podávání bilaterálních rakousko-českých projektů základního výzkumu s počátkem řešení v roce 2019. Konec lhůty pro podávání návrhů projektů byl 16. březen 2018.

Úspěšnost

Úspěšnost u grantových projektů bohužel poklesla (u projektů s počátkem řešení v roce 2018) u standardních projektů z loňských 33,1 % na 26,6 %; u juniorských projektů z 36,5 % v roce 2016 na 27,1 % v roce 2017. Tyto výsledky byly především ovlivněny objemem finančních prostředků poskytnutých GA ČR.

Důležitým momentem – i signálem pro odbornou veřejnost – je prošetření důvodů **pro nepřijetí projektů nebo jejich vyřazení ze soutěže**. V tomto období jejich počet oproti minulému klesl. Konkrétně to bylo:

U standardních projektů bylo předloženo celkem 2067 návrhů projektů, vyřazeno bylo 5 návrhů projektů (oproti 18 projektům v roce 2017). Důvody:

4x – navrhovatel nebo spolunavrhovatel podali (nepřípustně) více návrhů projektů v rámci všech soutěží vyhlašovaných GA ČR v daném roce

1x – část D1 návrhu projektu byla přiložena v nepovoleném jazyce

U **juniorských projektů** bylo předloženo celkem 263 návrhů projektů, vyřazeno 11 návrhů projektů a u 1 návrhu projektu uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže (oproti 17 návrhům v roce 2017). Důvody:

11x – navrhovatel nesplňoval všechny podmínky pro juniorské projekty

U **mezinárodních projektů** bylo předloženo celkem 78 návrhů projektů a u 2 návrhů projektů uchazeč oznámil poskytovateli v průběhu soutěžní lhůty odstoupení ze soutěže (oproti minulému roku, kdy bylo 20 projektů vyřazeno proto, že je nedoporučil zahraniční poskytovatel).

EXPRO projekty bylo předloženo celkem 185 projektů v soutěžní lhůtě do 28. 6. 2018. GA ČR vyhlásila soutěž v této kategorii projektů v tomto roce poprvé.

(EXPRO projekty, jejichž cílem je vytvářet podmínky pro rozvoj excelentního výzkumu, nastavit standardy excelentní vědy a také napomoci překonat bariéry, které snižují úspěch projektových návrhů ERC a umožnit tak nabytí potřebných znalostí a zkušeností, které se zhodnotí při podávání vysoce prestižních evropských grantů.)

Celkově lze shrnout, že hodnocení žádostí o udělení grantu v GA ČR probíhalo **podle jejich odborné kvality a přiměřenosti finančních požadavků**.

- **Hodnocení dílčích zpráv řešených projektů, které probíhalo převážně v únoru a v březnu 2018**

K hodnocení dílčích zpráv řešených projektů dochází **nejprve v odborných panelech, následně v oborových komisích** a závěrečné finální **uzavření hodnocení je provedeno předsednictvem**. Výsledky hodnocení dílčích zpráv řešených projektů shrnují následující tabulky:

Standardní projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	214	20	1	235
vědy o neživé přírodě	226	10	0	236
lékařské a biologické vědy	157	14	0	171
společenské a humanitní vědy	326	63	4	393
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	169	4	0	173
celkem	1092	111	5	1208

Juniorské projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	31	2	1	34
vědy o neživé přírodě	46	2	0	48
lékařské a biologické vědy	25	3	0	28
společenské a humanitní vědy	15	5	0	20
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	29	1	0	30
celkem	146	13	1	160

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	7	1	0	8
vědy o neživé přírodě	13	0	0	13
lékařské a biologické vědy	4	0	0	4
společenské a humanitní vědy	4	0	0	4
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	1	0	0	1
celkem	29	1	0	30

Projekty na podporu excelence v základním výzkumu

Oblast	Splněno	Splněno s výhradou	Zastaveno	Celkem
technické vědy	6	0	0	6
vědy o neživé přírodě	9	0	0	9
lékařské a biologické vědy	7	0	0	7
společenské a humanitní vědy	6	2	1	9
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	6	0	0	6
celkem	34	2	1	37

Stejně jako v minulých letech bylo řešení grantových projektů většinou bez problémů, byť jsou signalizovány problémy, o kterých již orgány GA ČR opakovaně jednaly. Např. je to zvýšený podíl projektů označených jako „splněno s výhradou“ u společenských a humanitních věd. I nadále je hlavním důvodem např. nedostatečná publikační aktivita řešitelů projektu, problémy v dedikacích publikovaných výstupů (i několikanásobné dedikace), nepřesnosti v použití nebo doložení čerpání finančních

prostředků a pořád se opakující problém nedostatečného upřesnění plánu řešení projektu pro příští rok.

- **Hodnocení závěrečných zpráv ukončených projektů, které bylo náplní prací poradních orgánů v průběhu března 2018**

V průběhu zasedání byly hodnoceny výsledky dosažené při řešení financovaných projektů s rokem ukončení 2017 a projektů, kdy bylo na žádost řešitele odloženo hodnocení zpravidla o jeden rok. Výsledkem hodnocení projektu může být konstatování, že **splnění cílů a dosažené výsledky jsou vynikající, splněno, splněno s výhradou, nesplněno, případně hodnocení odloženo**. Výsledky hodnocení dílčích zpráv řešených projektů shrnují následující tabulky:

Standardní projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	12	72	5	0	28	117
vědy o neživé přírodě	31	99	1	1	9	141
lékařské a biologické vědy	21	54	3	0	29	107
společenské a humanitní vědy	12	44	14	13	118	201
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	22	46	4	0	39	111
celkem	98	315	27	14	223	677

Postdoktorské projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	0	2	1	0	0	3
vědy o neživé přírodě	0	1	2	0	0	3
lékařské a biologické vědy	0	2	0	0	4	6
společenské a humanitní vědy	1	4	1	2	6	14
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	1	4	1	1	2	9
celkem	2	13	5	3	12	35

Juniorské projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	3	3	0	0	4	10
vědy o neživé přírodě	3	13	0	1	2	19
lékařské a biologické vědy	3	7	0	1	4	15
společenské a humanitní vědy	0	0	0	0	6	6
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	2	3	0	1	3	9
celkem	11	26	0	3	19	59

Mezinárodní (bilaterální) projekty

Oblast	Vynikající	Splněno	Splněno s výhradou	Nesplněno	Odložené hodnocení	Celkem
technické vědy	0	3	0	0	1	4
vědy o neživé přírodě	1	4	1	0	0	6
lékařské a biologické vědy	0	0	0	0	1	1
společenské a humanitní vědy	0	0	0	0	0	0
zemědělské a biologicko-environmentální vědy	0	0	0	0	0	0
celkem	1	7	1	0	2	11

Výsledky hodnocení závěrečných zpráv – stejně tak jako u zpráv dílčích – přinášejí řadu problémů, o kterých se jedná (je snaha nastavit, či lépe řečeno upravit pravidla zadávací dokumentace tak, aby k nim nedocházelo). Především projekty z oblastí společenských a humanitních věd (OK 4) mají – ve srovnání s dalšími vědními obory – neustále nejvyšší počet odložených zpráv. Důvodem je druh a rozsah publikačních výstupů i na to navazující dlouhé recenzí řízení. Odložení hodnocení závěrečné zprávy však může být považováno i za nedodržení harmonogramu řešení projektu (což se v některých panelech zcela právem diskutuje).²

Kontrolní činnost

Jak již bylo výše uvedeno, členové KR navštěvovali i v tomto sledovaném období (od října 2017 do září 2018) některá zasedání hodnotících panelů a oborových komisí (vzhledem k počtu členů KR není možné navštívit všechna jednání, ale KR se

² Jedním z podnětů již vloni proběhlé diskuse ze společného zasedání Kontrolní rady GA ČR a předsednictva GA ČR bylo, že řešením by bylo prodloužení doby řešení grantového projektu na 4 roky, přičemž v posledním roce řešení by již nebyla poskytnuta finanční podpora na řešení projektu z rozpočtu GA ČR a projekt by byl zaměřen jen na publikace výsledku řešení. O tomto řešení se v současné době dále jedná.

snaží o vyváženost těchto návštěv v rámci jednotlivých vědních oborů). Hlavním úkolem je vždy **kontrola jednotného postupu při hodnocení** a dodržení souladu hodnotících kritérií se zadávací dokumentací i s etickými a legislativními pravidly VaV. Převážné většiny všech zasedání panelů a oborových komisí se zároveň zúčastňovali **pověření členové předsednictva GA ČR** a jejich účast tak přispívala ke korektnímu průběhu hodnocení. Na těchto zasedáních jsou také přítomni pracovníci kanceláře GA ČR (pověření pro jednotlivé oborové rady, tedy vědní oblasti), jejichž práce napomáhá nejen bezchybnému průběhu zasedání, ale kteří sledují např. i možné střety zájmu členů apod.

Na zasedáních odborných panelů a oborových komisí (všech třech výše uvedených fázích hodnocení) bylo členy KR **fyzicky celkem provedeno 74 kontrol**. Každý člen KR pak z těchto kontrol zhotovil krátkou zprávu a vždy na následujícím zasedání KR referoval o nejdůležitějších skutečnostech. V dosavadní praxi se již mnohokrát stalo, že případná stížnost žadatele byla vyřizována s osobní znalostí člena KR z diskuse na panelu či oborové komisi. Se zkušenostmi z hodnocení seznamuje KR pravidelně předsedkyně KR předsednictvo GA ČR.

Hodnocení čerpání finančních prostředků poskytnutých příjemcům na řešení projektů

V uplynulém období KR úzce spolupracovala s **úsekem kontroly Kanceláře GA ČR** při kontrolách čerpání finančních prostředků poskytnutých příjemcům na řešení projektů. Většina kontrol probíhala podle předem schváleného plánu kontrol. Další část projektů pak byla kontrolována na základě požadavků KR, odborných panelů a oborových komisí. Kontroly proběhly formou veřejnosprávní kontroly, na místě. Za sledované období říjen 2017 až září 2018 bylo zkontrolováno celkem 186 grantových projektů u následujících příjemců (9 institucí):

Konkrétně to byly:

Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.	60 projektů
Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.	4 projekty
Biologické centrum AV ČR, v.v.i.	29 projektů
Orientální ústav AV ČR, v.v.i.	3 projekty
Masarykova univerzita v Brně	16 projektů
Národní muzeum	3 projekty
Výzkumný ústav rostlinné výroby	5 projektů
Biotechnologický ústav AV ČR, v.v.i.	15 projektů
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	51 projektů

Vyřizování stížností podaných do KR

Významným úkolem v činnosti KR je také **projednávání a vyřizování podnětů** navrhovatelů projektů, námitek a stížností na porušení podmínek veřejné soutěže při hodnocení návrhů projektů, hodnocení řešení projektů a dosažených výsledků. V tomto procesu se KR GA ČR soustřeďuje především na to, zda byla ve všech rovinách posuzovacího procesu dodržována ustanovení zadávací dokumentace veřejné soutěže, zda panely a oborové komise postupovaly transparentně a zda byl celý proces hodnocení **v souladu s podmínkami veřejné soutěže**. KR GA ČR si je zároveň vědoma, že nemůže a ani nechce nahrazovat odbornou činnost panelů a oborových komisí, kde zasedají významní odborníci příslušného oboru, ani činnost zahraničních expertů.

V časovém rozmezí od října 2017 do září 2018 bylo doručeno celkem 27 stížností na neudělení podpory navrhovaným projektům (odvolání proti neudělení grantové podpory), resp. stížností na nesouhlas s výsledkem oponentního řízení projektu a následným rozhodnutím předsednictva. U stížností je v přehledu vždy uveden jejich důvod. **Všechny stížnosti doručené v hodnoceném období byly ze strany KR vyřízeny.**

Dále uvádíme **přehled stížností**, kterými se zabývala KR ve sledovaném období. Uvedeno je registrační číslo přihlášky projektu, obecný důvod stížnosti, uchazeč/příjemce a výsledek šetření KR.

Stížnosti:

14-18131S

Žádost o přezkoumání rozhodnutí o neuznání výstupu, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Fakulta chemické technologie, nebyla porušena pravidla GA ČR.

17-21840S

Stížnost na hodnocení návrhů projektů, Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

16-19999J

Vyjádření ke slovnímu hodnocení projektu, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, nebyla porušena pravidla GA ČR.

P410/12/2390

Odvolání proti nekorektnímu komentáři k projektu, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-18392S

Žádost o přezkoumání hodnocení projektu, Botanický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

P502

Žádost o přezkoumání hodnocení projektů v P502, Mikrobiologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-16370S

Odvolání proti hodnocení návrhu projektu, Astronomický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-18261J

Žádost o přezkoumání rozhodnutí o neposkytnutí dotace, Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-07528S

Odvolání proti hodnocení návrhu projektu, Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-03322S

Odvolání proti rozhodnutí o nepřidělení podpory, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

13-04420S

Žádost o přehodnocení, Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-11441S

Reakce na posudky grantového projektu, Mikrobiologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-19382S

Odvolání proti rozhodnutí, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-09685J

Námítky proti zamítnutí, Etnologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-09212S

Podnět k prověření postupu poskytovatele, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-08622S

Stížnost na postup poskytovatele, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-10673Y

Otázky ke kvalitě posudkového řízení, Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-08583Y

Stížnost na postup poskytovatele při hodnocení, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-07494S

Stížnost na hodnocení projektu, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-03796S

Podnět k prošetření oponentního posudku, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Útvar prorektora pro vědu, nebyla porušena pravidla GA ČR.

18-12726S

Protest proti způsobu hodnocení návrhu projektu, Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

16-06962S

Žádost o přezkoumání rozhodnutí o ukončení řešení, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

16-26104S

Odvolání proti rozhodnutí o nepřidělení podpory po druhém roce řešení, Ústav pro studium totalitních režimů, nebyla porušena pravidla GA ČR.

17-06666S

Stížnost na postup poskytovatele při hodnocení dílčí zprávy, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

14-36938G

Odvolání proti rozhodnutí ukončit projekt, Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

19-24418S

Žádost o zpětné zařazení vyřazeného návrhu projektu, Biologické centrum AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

19-23578Y

Vyřazení návrhu projektu, Ústav chemických procesů AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

Spolupráce KR s ostatními složkami GA ČR

Hlavním partnerem pro plnění funkcí stanovených zákonem bylo pro KR předsednictvo GA ČR. Jak již bylo konstatováno, v celém uplynulém období byla

spolupráce KR s předsedkyní GA ČR a celým předsednictvem GA ČR na velmi dobré úrovni.

Jak již bylo řečeno, dialog mezi oběma stranami probíhá standardně vzájemnou přítomností vedení na zasedáních obou grémií. Tato praxe, která byla zavedena od roku 2016, přispívá ke vzájemné informovanosti a k operativnímu řešení problémů, které mnohdy nečekaně nastanou. Pro zlepšení komunikace se velmi dobře etablovalo **společné výjezdní zasedání KR a předsednictva GAČR**, konané jednou za rok (v tomto sledovaném období to bylo zasedání 17. dubna 2018). Předsedkyně GA ČR informovala členy KR o aktuálních otázkách, které řeší předsednictvo a jeho členové, KR pak diskutovala celý proces výběru návrhu projektů a hodnocení jejich výsledků. K diskutovaným otázkám patřilo např.

- „stálice“ v problémech – **odložené závěrečné zprávy**, ovšem také jejich kvalita a postupy při jejich zpracování;
- problémy **několikanásobných dedikací** – publikace jsou přisouzeny více projektům, případně vůbec nesouvisejí (nebo pouze okrajově) s uváděným projektem;
- **kvalita členů panelů**, kvalita posudků, otázky zahraničních posudků a jejich role při posuzování;
- **finanční přiměřenost návrhů projektů** – obě strany se shodly v tom, že soulad těchto kritérií s charakterem projektu se dnes již stal samozřejmou součástí standardních kritérií hodnocení projektů členy hodnotících panelů;
- stanovisko KR ke snaze OK 3 **navýšit počet panelů** v úseku lékařských a biologických věd bylo na lednovém zasedání negativní. Zdůvodnění – pokud by bylo nutné přistoupit ke změnám (v souvislosti s rozvojem nových oborů apod.), bylo by nutné přistoupit k předem naplánované restrukturalizaci všech oborových komisí, koncepčně tento krok vyjasnit a počítat s ním i v případném finančním plánu daného období. KR upozorňuje, že zvýšení počtu panelů se promítne i do provozních nákladů kanceláře, a to minimálně v kategorii mzdových nákladů (odměny nově jmenovaným hodnotitelům). Pokud bude takovýto návrh připravován, KR doporučuje připravit komplexní rozpočet záměru (kalkulaci nákladů s tímto procesem spojených).
- KR ocenila iniciativu předsednictva GAČR zaměřenou na vytvoření **Etického kodexu** pro hodnotitele žádostí o granty GAČR. Jde o velmi citlivou, ale přitom nadmíru důležitou oblast, která je rozprostřena na všechny úrovně celého hodnoticího procesu GAČR ve všech souvislostech.

Velice těsná spolupráce probíhala s **Kanceláří GA ČR** vedené Ing. Ladou Knetlovou a především s úsekem kontroly vedeným Ing. Martinou Vondráčkovou.

Kontrolní rada ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR vykonávala dohled nad činností celé GA ČR, takže kontrolovala jak činnost předsednictva a jeho poradních orgánů, tak i účelnost a efektivitu využití finančních prostředků rozdělených na jednotlivé grantové projekty. Spolupráce s úsekem kontroly je pro úspěšnou činnost KR nezbytná, neboť tento úsek zajišťuje členům KR podklady pro jejich kontrolní činnost a zajišťuje administrativu kontrolní rady.

Závěr

Kontrolní rada GA ČR plnila i během období od října 2017 do konce září 2018, stejně jako v předchozím období, všechny úkoly, které jí stanovuje zákon č. 130/2002 Sb., resp. jeho novela obsažená v zákoně č. 110/2009 Sb. Kontrolní rada standardně vykonávala ve sledovaném období kontrolu činnosti GA ČR, vyřizovala stížnosti na neudělení finanční podpory projektům, projednávala a předkládala návrhy na zlepšení činnosti GA ČR a prováděla fyzické kontroly při jednání panelů, oborových komisí a předsednictva za účelem dohledu nad transparentností procesu posuzování návrhů projektů. Ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR kontrolovala čerpání finančních prostředků a zaměřila se na případné neoprávněné nakládání s finančními prostředky. Členové KR se aktivně účastnili práce, jak účastí na pravidelných schůzích, tak zejména účastí na jednáních panelů, oborových komisí a předsednictva GA ČR.

V této činnosti bude KR pokračovat i nadále, tj. v rámci zákonem daných kompetencí bude nadále navrhopvat opatření na zlepšení činnosti GA ČR a pozornost bude věnovat i kontrole čerpání finančních prostředků poskytnutých GA ČR na řešení grantových projektů a tím přispívat ke zlepšení činnosti celého systému podpory základního výzkumu.

V Praze, dne 12. 10. 2018

Zpracovala:
prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.
předsedkyně KR GA ČR